

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
ОСНОВИ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ
Обов'язковий ОК

Спеціальність	206 Садово-паркове господарство
	205 Лісове господарство
Освітня програма	Садово-паркове господарство
	Лісове господарство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Суми – 2025

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Основи озеленення населених місць	
2	Факультет/ кафедра	Агротехнологій та природокористування / садово-паркового та лісового господарства	
3	Статус ОК	Обов'язковий	
4	Програма / спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	205 Лісове господарство 206 Садово-паркове господарство (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)	
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)		
6	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання – 3 курс, 2 ст: щостий, четвертий семестр	
7	Кількість кредитів ЄКТС	1,0 кредитів ЄКТС, 30 годин	
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл / денна форма навчання	Контактна робота (заняття)	
		ЛК	ПЗ
			20
	Загальний обсяг годин та їх розподіл / заочна форма навчання	Контактна робота (заняття)	
		ЛК	ПЗ
9	Мова навчання	українська	
10	Викладач	<i>Мельник Тетяна Іванівна</i> , к. біол. наук, професор кафедри садово-паркового та лісового господарства.	
	Контактна інформація	mti.snau.2022@ukr.net	
11	Загальний опис освітнього компонента	Навчальна практика «Основи озеленення населених місць» спрямована на формування у студентів системного уявлення про теоретичні засади та практичні аспекти озеленення міських і сільських територій з урахуванням екологічних, соціально-економічних та архітектурно-планувальних вимог.	
12	Мета освітнього компонента	Метою навчальної практики «Основи озеленення населених місць» є практична підготовка студентів в галузі озеленення населених місць. Завданням практики є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: • екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць; історію та основні напрямки розвитку садово-паркового мистецтва; основні методи формування гармонійного середовища життєдіяльності людини засобами ландшафтної	

		архітектури; теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця; класифікацію зелених насаджень; • методи і прийоми проектування об'єктів озеленення; основні етапи перед проектних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проекту; основні композиційні закономірності, прийоми формування об'єктів зеленого будівництва; фактор часу при проектуванні та формуванні озелених територій; деревно-чагарниковий, газонний та квітковий асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування; агротехніку вирощування рослин відкритого та закритого ґрунту; технологію будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів. вміти: • розрізняти за формальними ознаками напрямки, стилі і епохи в садово-парковому мистецтві; користуватися композиційними прийомами і принципами для проектування об'єктів; підібрати правильний асортимент деревно-чагарникової та трав'янистої рослинності для певної природно-кліматичної зони; • організувати будівництво та експлуатацію об'єкту озеленення; організувати вирощування рослин відкритого і закритого ґрунту; розробити проектні пропозиції з озеленення та благоустрою території об'єктів різного функціонального призначення; скласти технологічну карту створення та догляду за садово-парковими об'єктами; скласти календарний план робіт для об'єктів озеленення різного функціонального призначення.
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Пререквізити: Ботаніка з основами фізіології рослин, Ґрунтознавство, Дендрологія, Механізація виробничих процесів, Основи екології та охорони природи, Біологічні основи живлення рослин.. Постреквізити: Лісознавство, Лісові культури, Лісівництво, Лісова таксація (ОП Лісове господарство) Содово-паркове будівництво, ландшафтна архітектура (ОП Садово-паркове господарство).
14	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачас: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушення академічної доброчесності при вивченні ОК «Основи озеленення населених місць» вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось

		виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
15	Ключові слова	<i>Озеленення, нормативно-правове регулювання, декоративні насадження, благоустрій</i>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

ОПП Лісове господарство

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН4	ПРН7	ПРН14	ПРН17	
1. Застосовувати базові знання з природничих, гуманітарних і професійних дисциплін для аналізу лісогосподарських процесів та прийняття обґрунтованих рішень щодо організації й ведення лісового господарства.	+				Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Підготовка презентаційних матеріалів
2. Використовувати нормативно-правову та виробничу документацію, положення законодавства і принципи економіки для забезпечення ефективної та правомірної діяльності у сфері лісового і мисливського господарства.		+			
3. Ефективно виконувати професійні завдання в галузі лісового господарства, сприяти підвищенню якості технологічних процесів, здійснювати наставництво та продуктивну міжгалузеву взаємодію в рамках комплексних лісогосподарських проєктів.			+	+	

ОПП Садово-паркове господарство

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється РНД
	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 14	
1. Володіти професійними знаннями з агротехніки, проєктування, будівництва та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства для вирішення прикладних і виробничих завдань.	+					Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Підготовка презентаційних матеріалів
2. Застосовувати нормативно-правову базу, організаційно-управлінську та економічну документацію у сфері садово-паркового господарства для забезпечення ефективного функціонування підприємств.		+				
3. Планувати й координувати виробничі процеси, удосконалювати технології догляду за об'єктами зеленого будівництва, раціонально організовувати робочий час і здійснювати професійне навчання інших.			+	+	+	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	ЛК		ПЗ				
	ДФ	ЗФ	ДФ	ЗФ	ДФ	ЗФ	
Модуль 1. Основи озеленення населених місць, композиційних рішень та агротехніки створення рекреаційних об'єктів»							
Тема 1. Вступ. Роль зелених насаджень в системі населеного пункту							9-11, 15
Тема 2. Система озеленення в містах			4	-			9-11, 15
Тема 3. Основи композиції і методика проектування зелених насаджень			4	-	2		9-11, 15
Тема 4. Створення зелених насаджень. Типи посадок дерев і кущів. Обґрунтування норм щільності посадки деревно-чагарникових порід			4		2		9-11, 15
Тема 5. Підготовка посадкового					2		9-11, 15

матеріалу, садіння і догляд за рослинами. Стандарти на садивний матеріал декоративних рослин, рекомендовані в Україні						
Модуль 2. «Спеціалізовані методики озеленення: сквери, вертикальне озеленення, квіткові композиції, вуличні та сільські насадження»						
Тема 6. Проектування міських скверів			2			9-11, 15
Тема 7. Вертикальне озеленення в населених пунктах						9-11, 15
Тема 8. Квіткове оформлення населених пунктів. Газони: класифікація та значення для озеленення населених місць			2		2	9-11, 15
Тема 9. Озеленення міських вулиць			4		2	9-11, 15
Тема 10. Особливості озеленення сільських населених пунктів						9-11, 15
Всього			20	-	10	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

205 Лісове господарство

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Застосовувати базові знання з природничих, гуманітарних і професійних дисциплін для аналізу лісгосподарських процесів та прийняття обґрунтованих рішень щодо організації й ведення лісового господарства.				
	Пояснювально-репродуктивні методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань). Інструктаж з виробничої практики, пояснення, консультування Використання платформи Moodle, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання.	5	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
ДРН 2. Використовувати нормативно-правову та виробничу документацію, положення законодавства і принципи економіки для забезпечення ефективної та правомірної діяльності у сфері лісового і мисливського господарства.				
	Пояснювально-репродуктивні методи: методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Консультації наукових керівників практики. Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.	5	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
ДРН 3. Ефективно виконувати професійні завдання в галузі лісового господарства, сприяти підвищенню якості технологічних процесів, здійснювати наставництво та продуктивну міжгалузеву				

взаємодію в рамках комплексних лісогосподарських проєктів.			
Пояснювально-репродуктивні методи: методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань). Консультації наукових керівників практики. Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання.	10	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
Разом	20		10

ОПП Садово-паркове господарство

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
1. Володіти професійними знаннями з агротехніки, проєктування, будівництва та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства для вирішення прикладних і виробничих завдань.				
	Пояснювально-репродуктивні методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань). Інструктаж з виробничої практики, пояснення, консультування Використання платформи Moodle, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання.	5	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
2. Застосовувати нормативно-правову базу, організаційно-управлінську та економічну документацію у сфері садово-паркового господарства для забезпечення ефективного функціонування підприємств.				
	Пояснювально-репродуктивні методи: методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань). Консультації наукових керівників практики. Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання.	10	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
3. Планувати й координувати виробничі процеси, удосконалювати технології догляду за об'єктами зеленого будівництва, раціонально організовувати робочий час і здійснювати професійне навчання інших.				
	Пояснювально-репродуктивні методи: методи: ознайомча екскурсія, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань). Консультації наукових керівників практики. Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання.	5	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
Разом		20		10

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуля 1, модуля 2), атестація та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№ Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Навчальна практика		
Складання програми практики. Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці	10 балів/10%	1-й день практики
Виконання програми практики. Виконання індивідуальних завдань	40 балів/40%	Щоденно за період практики
Доповіді-презентації, відповіді і спільні обговорення	20 балів / 20%	Останній день практики
ВСЬОГО	100 балів/100 %	x

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	кількість балів за:			
Складання програми практики. Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці	Щоденник відсутній і наявність інших об'єктів контролю не враховуються. Відсутня відмітка в журналі інструктажу з техніки безпеки. Виставляється загальна негативна оцінка за проходження практики.	Щоденник оформлений з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої ним інформації (зокрема щодо змісту виконаних завдань).	Щоденник у цілому містить належну інформацію, однак оформлений з порушенням установлених вимог.	Щоденник оформлено належним чином, він містить повну інформацію про діяльність практиканта
Виконання програми практики. Виконання індивідуальних завдань	Здобувач вищої освіти систематично порушував установлені терміни виконання завдань.	Здобувач вищої освіти не додержувався календарного плану проходження практики. При	Здобувач вищої освіти у цілому додержувався календарного плану проходження	Здобувач вищої освіти чітко додержувався календарного плану проходження практики.

	Вимоги щодо програми практики не виконано.	цьому більшість вимог виконано, але окремі пункти змісту практики відсутні або недостатньо розкрити.	практики, однак допускав відступи від рекомендацій, при цьому виконані усі вимоги програми практики.	Сумлінно та вчасно виконував усі вимоги програми практики. Ним запропоновано власне вирішення виробничих питань, продемонстровано активність, цілеспрямованість, креативність.
Доповідь-презентація звіту з практики	За наявності негативної характеристик і керівника від бази практики або керівника від кафедри позитивна оцінка практики є неможливою. У випадку, якщо Здобувач вищої освіти не виконав програму практики хоча б за одним з етапів практики й одержав 0 балів за відповідний звіт, то бали, одержані за інші звіти, не враховуються, і виставляється загальна негативна оцінка за результатами проходження практики.	Здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі практики або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмінь.	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей.	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми практики.
Разом за семестр	0-59	60-74	75-89	90-100

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самого здобувача. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання.

Елементи формативного оцінювання	Дата
Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над ситуаційними задачами протягом занять	Під час проходження виробничої практики
Підсумковий тестовий контроль зі зворотнім зв'язком від викладача	Під час проходження виробничої практики
Обговорення обраних шляхів розв'язання обраної проблеми.	Під час проходження виробничої практики
Спостереження за здобувачем у процесі виконання завдання.	щотижнево, упродовж семестру
Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	щотижнево, упродовж семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Благоустрій території: Державні будівельні норми України (ДБН Б.2.2- 5:2011). Київ, 2012.
2. Будинки та споруди навчальних закладів ДБН В.2.2-3-97 (п. 2.1-2.21)
3. Вертикальне озеленення виткими рослинами та його роль у формуванні екологічного каркасу міста URL.: <https://conf.ztu.edu.ua>
4. Закон України "Про архітектурну діяльність" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246) URL.:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>
5. Озеленення населених місць: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.П. Кучерявий, В.С. Кучерявий. Львів, Видавництво «Новий Світ-2000», 2020. 666 с. https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/Ozelenennia-naselenykh-mists-.pdf?utm_source=chatgpt.com
6. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України URL.:<https://zakon.rada.gov.ua>
7. Про затвердження Типових правил благоустрою території населеного пункту. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою. URL.:<https://zakon.rada.gov.ua>
8. Саф'яник І.С. Зовнішнє та внутрішнє озеленення загальноосвітніх навчальних закладів. Організація дослідницької роботи з квітництва у школі » URL.:<https://mybiolagi.blogspot.com>
9. Шевченко Л.С. Екологічні аспекти ландшафтного дизайну міського середовища // Проблеми розвитку міського середовища: Наук. -техн. Збірник К., НАУ. 2010. Вип. 3

6.2. Методичне забезпечення

1. Мельник Т. І. Озеленення населених місць. Методичні вказівки щодо виконання практичних та розрахунково-графічних робіт для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності Лісове господарство. Суми, 2022. 34 с.
2. Мельник Т.І., Мельник А. В. Озеленення населених місць. Методичні рекомендації до лекцій та самостійної роботи студентів. Для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності Лісове господарство. Суми, 2022. 92 с.
3. Технологія озеленення населених місць : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. В. Чернова. Миколаїв : МНАУ, 2023. 107 с. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14613/1/chernova-toznm-lekc-201-mag-2023.pdf?utm_source=chatgpt.com

6.3. Електронні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс СНАУ (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях, тощо) – <https://library.snau.edu.ua/>.
2. Інституційний репозиторій СНАУ (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, навчальні об'єкти, наукові звіти, тощо). – <http://repo.snau.edu.ua/>.
3. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/> (Київ, проспект Голосіївський, 3, +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек.
4. <http://www.btsau.kiev.ua/sites/default/files/tezy/rogovskiy.pdf>
5. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06>
6. <http://www.minregion.gov.ua/attachments/content-attachments/3020/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf>
7. http://www.academia-moscow.ru/ftp_share/_books/fragments/fragment_16549.pdf
8. <http://tehne.com/library/gorbachev-v-n-arhitekturno-hudozhestvennye-komponenty-ozeleneniya-gorodov-uchebnoe-posobie-m-1983>

6.4. Програмне забезпечення

Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання (Moodle), Інтернет-опитування (Kahoot, LearningApp) , тощо